

Kateketnytt

Forum för katekes i katolska kyrkan
Nummer 3 2022

Franciskusdagen firades
i Kungsträdgården

Läger är en viktig del
av katekesen

Kateketisk kongress 2023

förord

Åk bort och kom närmare

Herren säger till lärjungarna att han vill att de följer med honom bort till en öde trakt, så att de får vila sig lite och för att de ska få vara ensamma med honom. Redan Jesu första ord till oss är en uppmaning att följa med. När några frågar var Jesus bor säger han som en inbjudan "följ med och se". Alla behöver vi då och då dra oss undan eller resa bort eller bara gå iväg. Även om visdom från olika håll vill lära oss att finna mening i det som är närvarande nu kan vi behöva röra på oss för att få nya perspektiv.

Att åka på läger – eller på kurs eller reträtt – är inte bara en lyx eller som en semester. För den som har ögon att se med och öron att höra med kan lägrets bubbla ge nya bekanskap, både andligt och socialt.

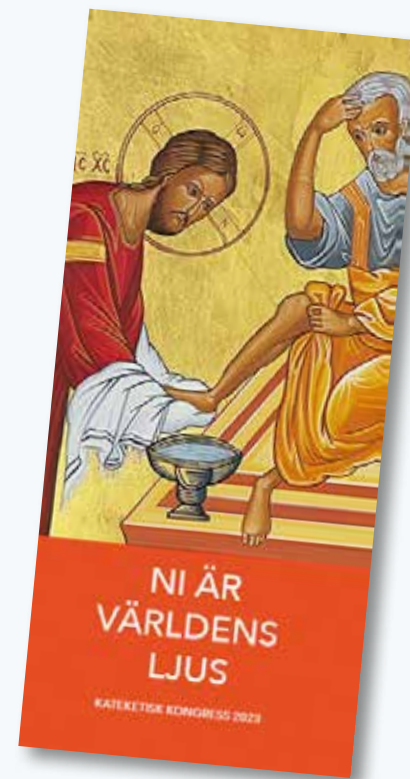
Det här numret handlar om att åka bort för att komma närmare. Många har upptäckt mer av sig själva och vilka Gud skapat dem till att vara på läger i kyrkans regi. Såklart finns det både goda och dåliga erfarenhet av att åka på läger. De flesta får med sig sådant som får dem att stanna kvar i kyrkans gemenskap, men ibland går det fel. Därför vill vi i detta nummer dela erfarenheter av bra lägerplanering. Det gör skillnad hur vi planerar och genomför ett läger

Jim Lagerlöf

Ni är världens ljus – kateketisk kongress 2023

Vart tionde år händer det ... den 22–24 september 2023 bjuder KPN och Studieförbundet Bilda in till en kateketisk kongress, på Lidingö utanför Stockholm. Biskopen har valt temat från Bergspredikan, "Ni är världens ljus". Ikonen av Jesus som tvättar Petrus fötter visar oss kateketen som tjänare vars goda gärningar ska lysa för människorna så att de prisar vår Fader i himlen (se Matt 5:16). Vägledande under kongressen blir det nya *Direktorium för katekes*, med fokus på katekesens mål och dess uppgifter. I Direktorium är just barmhärtighet i centrum för all katekes. Kongressen bjuder på intressanta föredrag, workshops, gemenskap och inspiration för alla som brinner för att sprida tron. Kongressen handlar i grunden om evangelisation och vänder sig till präster, diakoner, kateketer och ungdomsledare. Anmälan är öppen mellan den 23 mars och den 24 april. För mer info, se KPNs hemsida.

Kateketnytt utges tre gånger om året av Katolska Pedagogiska Nämnden.
Redaktion: Ulrika Erlandsson (ansvarig) och Jim Lagerlöf. Layout: Anna Klint.
Tryck: Norra Skåne Offset. På omslaget syns tre volontärer från Bonifatiuswerk som hjälpte till vid hoppborgen under Franciskusdagen samt barn från S:t Eugénias barnläger på Marielund. Bilder: Anna Sandberg och Mannesays.
ISSN 0282-0234

Adress:
Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum
Brunnsgård 4, 4 tr, Box 2150
S-103 14 Stockholm – www.kpn.se
kpn@katolskakyrkan.se – 08-505 57 660

franciskusdagen

Den helige Franciskus firades i Sveriges huvudstad!

Dagen inleddes med en procession runt Kungsträdgården.

Den heliga mässan firades på stora scenen.

"Hur smakar det?" Edward Blom var konferencier och fick avsmaka de goda rätter som var till salu i parken. På bilden syns också Ulrika Erlandsson från KPN.

En glad franciskan hade kommit hela vägen från Visby! Kyrkoherde Charles Talley OFM njöt av dagen.

"Snart blir mitt husdjur välsignat av biskopen!" I slutet av mässan var förväntan stor på att få sitt husdjur välsignat.

Efter mässan erbjöds ett varierat program, här syns syriansk folkdans framförd av S:t Petrus kulturförening i Hallonbergen.

Omkring 1000 personer slöt upp vid firandet av Franciskusdagen i Stockholm lördagen den 1 oktober. Procession med den helige Franciskus staty föregick firandet av den heliga mässan med kardinal Arborelius, biskop Saad och stiftets präster och diakoner. Barnkören från S:t Eugénia katolska församling sjöng och barnkören från S:t Lars kyrka i Uppsala medverkade med en dramatisering. Efter husdjursvälsignelsen vid mässans slut erbjöds ett program med sång och dans.

I parken erbjöds ponnyridning, fiskdamm med broder Jan från Skövde och ansiktsmålning. En marknad ramade in området med mat

och dryck, och utställare från ett stort antal kristna verksamheter. Vuxna kunde lyssna till ett seminarium av p Thomas Idergard SJ om hur man blir ett helgon.

Franciskusdagen anordnas i samarbete med Studieförbundet Bilda för kyrka och samhälle och med stöd av Bonifatiuswerk. Stort tack till alla medverkande och besökare som gjorde Franciskusdagen till en riktig fest! Om två år är det dags igen.

Text: Ulrika Erlandsson

Foto: Där inget annat anges © Mannesays.

Stöd KPN!

Det här numret av KateketNytt går som vanligt till alla kateketer som vi har adressen till. Ge oss gärna information om nya kateketer! Ni som vill stödja tidningen kan göra det genom att betala in en frivillig summa till vårt bankgiro 119-2053 och/eller att bidra med förslag till innehållet. Tack till alla er som redan gjort det!

Mot ett heligt mål

Elin Jönsson är ungdomskonsulent på Stockholms katolska stift och har planerat flera större och mindre läger och aktiviteter för barn och unga genom åren. Här reflekterar hon kort kring ledarskapets roll och om vad som är typiskt för ett läger.

- **Jag har själv** mycket positiva erfarenheter av att åka på läger som ung. När jag gick i åttan åkte jag på läger under ett skollov. Det blev starten på mitt liv som aktiv kristen. På ett läger kan man skapa tid och rum för Gudsmöten, social gemenskap och möjlighet att undervisa i tron, berättar Elin. Det är en unik mötesplats som skapas under ett läger där gruppen kan svetsas samman och de sociala banden stärks, både för ledare och deltagare. Du kan finna katolska kompisar som finns kvar även när du kommer hem igen. Det öppnar också möjligheten att lära känna Gud och fördjupa tron.
- Den som är ansvarig för lägret har uppgiften att skapa trygghet och ordning. Det är garanten för att man sedan ska kunna ha kul tillsammans. Lägret är till för alla som deltar, inte bara några, säger Elin.
- De som är ledare på ett läger vinner mycket på att prata ihop sig i förväg så att man inte sänder otydliga eller dubbla signaler till deltagarna. Samtidigt behöver man kunna vara flexibel och lojal mot varandra i ledarskapet.

Elin Jönsson är ungdomskonsulent på Stockholms katolska stift.

– De som var ledare på lägret som jag var på i åttan gav av sin tid och sitt engagemang och möjliggjorde på så vis för Guds helige Ande att verka. Ledarna där och i många andra sammanhang gav mig en verktygslåda som jag själv kan återvända till, fast med relevanta anpassningar så klart, berättar Elin.

Läger är något unik som är svårt att ersätta. Vad kan man göra lokalt om man saknar resurser att hyra en lägergård och vara borta en längre tid?

– Jag hoppas att fler upptäcker pilgrimsvandringen tillsammans med barn och unga. Ofta finns lokala, ekumeniska kontakter och pilgrimsleder att vandra på mot ett heligt mål. Det är inte det samma som ett läger, men gemenskapen, möjligheten till lärande och öppenheten för att möta Gud under en sådan vandring påminner mycket om vad som kan ske under ett läger, säger Elin.

Text och bild: Jim Lagerlöf

Läger i Riktlinjer

”Församlingarna bör anordna – eventuellt i samverkan med andra församlingar eller SUK – två obligatoriska läger under förberedelse-tiden inför konfirmationen.”

Ur Riktlinjer för katekesen i Stockholms katolska stift

Läger på KPNs hemsida

KPN har börjat bygga upp en avdelning på hemsidan med goda råd till den som ska genomföra läger.

Fantastiskt att se när unga växer med uppgiften!

Katarina Krajina Matti är barn- och ungdomskonsulent i Sveriges Unga Katoliker Sydöst. Hon har ordnat många läger för både barn och unga, i församling men också nationellt. Allt började när hon själv åkte på läger, som barn i Linköping.

På läger fick den unga Katarina upptäcka att hon var en som kunde ta ansvar och hjälpa till och ledarna på lägren gjorde henne snart till hjälpledare. När äldre ledare slutade tog hon steget in och blev själv en som planerade och organiserade läger för yngre barn.

– På det här sättet fick jag själv se andra växa och genom lägerverksamheten upptäckte jag på något sätt min kallelse. Idag jobbar jag som lärare. Att följa barns och ungas utveckling och se när de små som jag hade hand om en gång nu själva tar stort ansvar, det är fantastiskt. Det är också viktigt att satsa på barnen, de måste känna att de har en plats i kyrkan. Barnläger är jättekul!

Som barn på läger är det roligt att möta barn från andra delar av landet eller att fördjupa relationen med de andra i församlingen. På läger finns det mer tid för gemenskapsbyggande aktiviteter och social samvaro som kan bygga god vänskap. Det kan också finnas en annan öppenhet för att ta emot undervisningen om den sker i en trivsam miljö.

– Utgå från det lokala sammanhanget. Hur ser gruppen ut? Vad behöver gruppen mer av?

Katarina berättar att det är viktigt att hitta bra ledare, det handlar om att hitta någon som passar den aktuella gruppen. Olika personer passar olika grupper. Ledarnas egna intresse och kompetens är viktiga. Ledare behöver vara redo för olika uppgifter! Hur är hon själv som ledare?

– Jag är lugn, tålmodig och ihärdig och ger mig inte. Vill se saker hända.

Sveriges Unga Katoliker

SUK anordnar konfirmandläger i hela landet, få mer info här: QR-kod: <https://www.suk.se/konfirmandlager/> eller SUKs hemsida: www.suk.se

Vad ska man tänka på när det gäller läger med små barn? Katarina pekar på vikten av att se till att alla blir sedda. Försök att knyta an. Ansträng dig för att skapa trygghet i gruppen och med ledarna. Små saker spelar roll: Att man väcker barnen enskilt, säger godmorgon till alla.

Vad säger vi om någon förälder berättar att ett barn inte vågar följa med? Uppmuntra dem! Våga försöka åka! Det är bra att hålla kontakt mellan föräldrar och ledare innan. Ta barnet på allvar. Förklara hur det kommer vara, möt barnets oro. Om inte alla i undervisningsgruppen åker med på läger kan det bli svårt i den vanliga gruppen när man inte delar samma erfarenhet.

SUK vill finnas med hela vägen, från den lilla församlingens läger till de stora rikslägren. Det går att växa i SUK, säger Katarina.

Jim Lagerlöf

Katarina Krajina Matti är barn- och ungdomskonsulent i SUK Sydöst. Foto: privat.

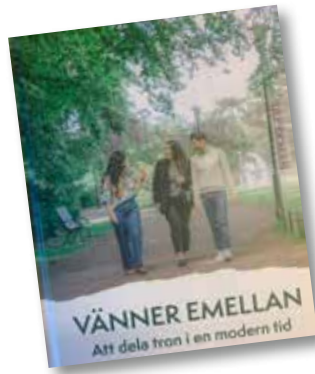
NU åker vi

KPNs häfte *Nu åker vi!* ger många praktiska förslag till den som planerar ett läger.

Information

Vänner emellan – evangelisation i vardagen

Skulle du kunna tänka dig att berätta för andra om vad tron betyder för dig? Har du tänkt på att kanske just dina ord och erfarenheter kan öppna vägen för medmänniskor att upptäcka Kristus och kyrkan?

Först och främst ska vi sprida tron genom vårt liv. Men alla döpta är kallade att även vittna om sin tro för andra, kyrkan finns till för att evangelisera.

Stockholms katolska stift genomför nu ett en evangelisationssatsning med hjälp av Ulf Ekmans bok *Vänner emellan* (Catholica förlag). Tanken

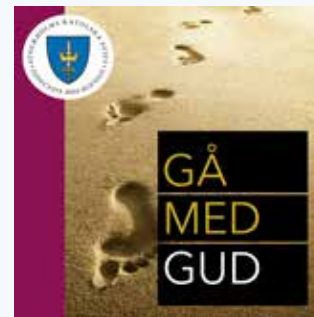

Foto: © Greger Hatt

är att ge lekfolk redskap för att kunna föra tron vidare till människor i ens närhet på ett okomplicerat sätt. Under hösten har Ulf Ekman besökt de katolska församlingarna i Luleå, Umeå, Skellefteå, Hisingen, Karlskrona och Stockholm. Under våren planeras besök i Göteborg, Helsingborg och Malmö. Ulf Ekmans besök mynnar ut i studiecirklar i samarbete med Studieförbundet Bilda.

Ny podd – Ignatius andliga övningar i vardagen

Sedan tidigare har KPN och Katolskt Magasin givit ut podden *Biskopens rosenkrans* med biskop Anders. Nu släpps även podden *Gå med Gud*. Trettio avsnitt som kan höras en gång per dag i fyra veckor, en kort daglig andakt utifrån Ignatius av Loyolas andliga övningar som hjälper oss att se Guds handlande i våra personliga liv.

Instagram och nyhetsbrev

Få senaste nytt från KPN genom Instagram, följ oss på #katolskapedagogiska. Förutom vår Facebook-grupp Kreativa kateketer kan du också få nyheter från oss genom vårt nyhetsbrev, anmäl ditt intresse till kpn@katolskakyrkan.se

Inzoomat – katolsk folkbildning online

Under våren fortsätter Inzoomat – katolsk folkbildning online.

Ny katolsk studiebibel med Emanuel Sennerstrand.

18 januari, kl 19–20

Ur djupen ropar jag till dig med f Jan Byström.

15 februari, kl 19–20

Anmälan behövs för att få länken.

KPNs tidigare ”Vuxenkurser” fortsätter under nytt namn, **KATOLSK TRO FÖR ALLA**. Kurserna utformas på samma sätt som tidigare. Med det nya namnet vill vi tydliggöra att kurserna vänder sig till alla intresserade, inte endast kateketer.

KATOLSK TRO FÖR ALLA

KURSER FRÅN KATOLSKA
PEDAGOGISKA NÄMNDEN
VÅREN 2023

LEK FÖR GUDS SKULL

PATER FREDRIK HEIDING SJ • 3-5 MARS • OMBERG

»Människan är som allra bäst när hon grips av samma allvar som barnet när det leker», sade Herakleitos träffande. Kursen presenterar en lekens teori och praktik, en vision om att det är möjligt att vara lekfull i livets alla situationer. Frågor som behandlas: Är Gud lekfull? Får man leka i kyrkan?

JEREMIA – HANS LIV OCH VÅRA LIV

EMANUEL SENNERSTRAND • 14-16 APRIL • ÅH STIFTSGÅRD

Det är svårt att bli opåverkad av Jeremia. Profeten och hans livsväg drabbar oss som få andra gestalter i Bibeln. Hans liv var fyllt av smärta och motgångar och det vilar något Kristuslikt över honom. Denna kurs ägnar vi åt boken som bär profetens namn och den tid som var hans stund på jorden.

ATT BYGGA SITT HUS PÅ KLIPPAN

SYSTRAR FRÅN HELIGA HJÄRTAS KLOSTER VID OMBERG
5-7 MAJ • MARIELUND

Kan den Regel som den helige Benedictus skrev på 500-talet ha relevans för oss som lever i och utanför klostren idag? Ja, vi tror det: han har något att säga till dem som söker Gud och vill finna mer stabilitet i tron och inspiration för vardagen i bön och arbete.

PRIS 1200:–/HELG, FÖR KATEKETER 650:– OCH UNGDOMAR (MAX 28 ÅR) 350:–
INFORMATION OCH ANMÄLAN: WWW.KPN.SE • 08-50 557 664 • KPN@KATOLSKAKYRKAN.SE

Kateketkurser

Etiken och pedagogiken – Att vänta en ängel – när abort och dödshjälp blir personligt

De heliga martyrernas syriansk-katolska kyrka, Akalla

4 februari, kl 10–13

Ledare: Benedicta Lindberg från Respekt och Ulrika Erlandsson från KPN

Katekes inför påsk Hur förbereder vi oss inför påsken?

S:t Nikolai församling i Ystad

4 februari, kl 17–20, för kateketer, med Jim Lagerlöf.

5 februari, kl 12–14, för föräldrar, med Jim Lagerlöf.

Vigsselförberedande kurser

We're getting married – Marriage preparation

28 januari, kl 10–15, Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum, p Stefan Dartmann SJ, Lisa och Magnus Wetterberg.

Vi ska gifta oss

11 februari, kl 10–15, Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum, f Andrés Bernar, Lisa och Magnus Wetterberg.

Två nya videofilmer för barn: Bikten och Sankt Nikolaus

Följ med Rakel när hon biktat sig för första gången. Med denna film blir det lättare att förbereda barn inför sin första bikt.

Vem var egentligen

S:t Nikolaus, är det vår tomte?

Filmen förklarar bakgrunden.

Marcus Stenerås

Kateket i S:t Petri församling i Trollhättan

Vid varje läger ska mässan vara i centrum!

Marcus Stenerås är kateket i Trollhättan. Där ordnar de varje år ett läger för alla barn i katekesen och barn i församlingen som vill börja i undervisning. Allihop åker tillsammans till en lägergård, unga och äldre barn, ungdomar och ledare.

Det var en erfarenhet från ett konfirmandläger när Marcus var tonåring som gjorde att hans intresse för läger grundlades. På lägret fanns "något som drog". Där fanns ungdomar från olika håll, en särskild gemenskap, en bra balans mellan det sociala och öppenheten för de andliga dimensionerna. Att se äldre ungdomar, förebilder, gå ned på knä under den eukaristiska bönen var ett vittnesbörd som slog ann.

Det har blivit många läger genom åren. Att utvärdera och se tillbaka på vad som kan utvecklas och förbättras har nu bäddat för en bra ram, ett koncept, som lätt kan upprepas. Det går lätt att skruva till aktuellt tema - kanske utifrån kyrkoårets texter - och anpassa till de lekar och den undervisning man vill ha men schemat är det samma.

Marcus har tillsammans med andra försökt göra lägret till hela församlingens angelägenhet. Föräldrar och kateketer hjälps åt att laga mat, äldre ungdomar kommer till gården (som är samma plats varje år) för att sparka boll och undervisningen på lägret hakar i den undervisning som sker hemma.

– Lägret får inte bli en "kuvös" eller "för roligt", det vi gör där ska hjälpa och bygga vidare på det vi gör hemma, så att deltagarna bli styrkta i sin vanliga katolska identitet, och inte bara "lägerkatoliker".

Att fira mässan på lägret är viktigt för Marcus. Han betonar att man inte ska slarva med detta. Fira som hemma! Ta med allt som behövs, inklusive ministranternas kläder. Satsa på musiken och sjung sådant som ni har nytta av att kunna vid första kommunionen eller konfirmationen, säger Marcus. Ha en lagersång! Skapa egna "traditioner". Mässan är dessutom en bra läromästare, texterna kan ge en hint om vilken undervisning man kan satsa på under lägret. Be de barn som vill att hjälpa till med olika uppgifter. Såklart bör man ha annan bön också, men låt mässan vara i centrum!

Marcus talar om att vara ute i god tid med planeringen. Gör lägret till något återkommande. Var på samma plats varje gång. Utvärdera tillsammans. Ta vara på varandras kompetenser.

Jim Lagerlöf

Marcus Stenerås, kateket i S:t Petri församling i Trollhättan. Foto: privat.

I S:t Petri församling ordnas läger varje år för alla barn i katekesen. Foto: privat.